

TE-palvelut
tjänster | services

Pohjois-Karjalan työ- ja
elinkeino toimisto

LAUSUNTO
KEHA/637/2020

04.03.2020

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32
00023 Valtioneuvosto

Viite: Lausuntopyyntö 13.01.2020, TEM019:00/2019, VN/6449/2019

POHJOIS-KARJALAN TE-TOIMISTON LAUSUNTO LUONNOKSEEN HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE TYÖTTÖMYYSTURVA- JA VUOROTTELUVAPAAJÄRJESTELMIEN TOIMEENPANON JÄRJESTÄMISTÄ KOSKEVAKSI LAINSÄÄDÄNNÖKSI

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt TE-toimistoilta lausuntoa luonnokseen hallituksen esitykseksi työttömyysturva- ja vuorotteluvapaaajärjestelmien toimeenpanon järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi. Esitys liittyy valtion vuoden 2021 talousarvioesitykseen ja lakien on tarkoitus tulla voimaan 01.04.2021. Lausuntopyyntöön liittyen esittää Pohjois-Karjalan TE-toimisto lausuntonaan seuraavaa:

Työttömyysturvan siirtoa kokonaisuudessaan tai osittain maksajien hoidettavaksi on valmisteltu ja siitä on puhuttu useita vuosia. Tässä esitysluonnoksessa on kyse työttömyysturva-asioiden osittaisesta siirrosta TE-toimistoilta työttömyysetuuden maksajille ja TE-toimistoille edelleen jääviä tehtäviä keskitettäisiin valtakunnallisesti. Työttömyysetuuden maksajille siirtyisi lähinnä ei-työttömyysturvaharkintaa vaativat ja työttömyysturvaseuraamuksiin liittyvien työvoimapolitiittisten edellytysten tutkiminen jäisi edelleen myös uudistuksen toteutuessa TE-toimistoille.

Pohjois-Karjalan TE-toimisto näkee em. muutoksen tietyin varauksin kannatettavana, mutta koska tämä merkitsee aiempaa useamman toimijan mukaan tulon lausunnonlaadintaan, tulee olemaan tärkeää, että varmistetaan työttömyysturvan yhdenmukainen ja yhdenvertainen sekä viivytyksetön käsittely.

Luonnoksessa esitetään myös, että työttömyysetuuden maksaja selvittäisi myös työnhakijan työttömyyden. Tämä saattaa joissakin tapauksissa aiheuttaa viivettä mm. palkkatuetuihin työpaikkoihin sijoittamisessa ja päätöksen teossa, kun TE-toimistolla ei ole välitöntä tietoa hakijan työttömyydestä, joka on edellytyksenä JTYPL:n mukaisesti palkkatuetuun työhön sijoittamiseen sekä mm. työhaastattelumatkojen korvaamiseen. Tältä osin on erittäin tärkeää, että tieto työttömyysetuuden maksajan ja TE-toimiston välillä toimii automaattisesti ja viivytyksetä tietojärjestelmien avulla. Työttömyystiedolla on merkitystä myös työnhakijan palvelutarpeen arvioinnissa.

Luonnoksessa esitetään, että TE-toimisto ilmoittaisi työnhaun alkamisesta ja voimassaolosta edelleen työvoimapolitiittisella lausunnolla. Tämä menettely työllistäisi edelleen TE-toimistoja ja ainoastaan työttömyyden selvittäminen jäisi aiemmasta prosessista pois. Tulisi luoda järjestelmä, jossa työttömyysetuuden maksaja näkisi automaattisesti asiakastietojärjestelmästä hakijan työnhaun alkamisen ja voimassaolon.

Luonnoksessa esitetään myös, että TE-toimisto antaisi työttömyysetuuden maksajalle nykyisten työvoimapolitiittisen lausunnon sijasta ilmoituksia työnhakijan osallistumisesta työllistymistä edistävään palveluun. Ilmoitukset eivät olisi luonteeltaan työttömyysetuuden

POHJOIS-KARJALAN TYÖ- JA ELINKEINOTOIMISTO | NORRA KARELENS ARBETS- OCH NÄRINGSBYRÅ
North Karelia Employment and Economic Development Office

maksajaa sitovia. Tämä viivästyttää TE-toimiston asiakasprosesseja, koska asiakkaat yleensä haluavat varmuuden toimeentuloturvaan ennen ko. palvelun aloittamista. Palveluun ohjaamisen kannalta olisikin mieltävä vielä ratkaisua, jossa TE-toimisto antaisi työvoimapoliittisen lausunnon työllistymistä edistävä palvelun osalta.

Työttömyysturvaseuraamukset jäisivät jatkossakin TE-toimistojen tehtäväksi. Luonnoksessa esitetään, että ko. tehtävät keskittäisiin valtakunnallisesti. Pohjois-Karjalan TE-toimisto katsoo, että keskittämisen perusteet on esitetty luonnoksessa perustellusti ja asiallisesti. Keskittämisen osalta tulee kuitenkin huolehtia siitä, että alueellinen paikallistuntemus säilyisi arvioitaessa esim. työstä kieltäytymisten, työstä eroamisen yms. perusteita ja siten sanktioiden määräytymistä. Keskittämällä turvataan asioiden käsittelyn yhdenmukaisuutta ja tasalaatuisuutta. Luonnoksessa ei ole otettu kantaa miten ja kuinka moneen TE-toimistoon keskittäminen tehtäisiin. Pohjois-Karjalan TE-toimiston näkemyksen mukaan yhdenmukainen soveltamiskäytäntö voitaisiin turvata myös hajautetussa mallissa. Keskittämisen seurauksena ja siten asiakastapausten lisääntyessä virkailijaa kohden laskettuna todennäköisesti pidentäisi käsittelyaikoja nykyisestä. Pohjois-Karjalan TE-toimiston mielestä tehtävien keskittäminen ei sinällään saa olla itseisarvo vaan tulee selvittää mikä vaikutus yksistään sillä on käsittelyaikoihin, että osan tehtävistä siirtyessä työttömyysetuuden maksajille vähentää TE-toimistojen työttömyysturvatehtäviä. Koska luonnoksen mukaan TE-toimiston henkilöstöä ei olla siirtämässä työttömyysetuuden maksajille, jää TE-toimistoon vahva joukko työttömyysturvaosaajia, joiden osaamista ja työpanosta voidaan hyödyntää myös hajautetun mallin osalta. Pohjois-Karjalan TE-toimisto näkee hyvänä, ettei työttömyysturvasta mahdollisesti vapautuvia resursseja olla siirtämässä esim. työttömyysetuuden maksajille vaan ko. resurssi jää TE-toimiston käyttöön.

Vuorotteluvapaa-asioiden ja työttömyysetuudella tuetun opiskelun seurannan siirtämistä työttömyysetuuden maksajalle pitää Pohjois-Karjalan TE-toimisto kannatettavana.

Muilta osin ei Pohjois-Karjalan TE-toimistolla ole huomautettavaa tai kommentoitavaa esitysluonnokseen.

Sirpa Eklund
Työ- ja elinkeinotoimiston johtaja

Jarmo Vepsäläinen
Hallintoasiantuntija